

SKÅNSK FREMTID

Tidsskriftet udgives af Foreningen Skånsk Fremtid, stiftet 1992 i København. Foreningens formål er at oplyse om Skånelandenes historie og nutid. Redaktion: Knud J. Holdt (ansv.); epost: knud2020@hotmail.com. Eget tryk. Sekretariat: Birthe Rostrop, Tværboommen 15, 1.tv., 2820 Gentofte; telefon: +45 39683111. Internet: skaanskfremtid.dk

ANTHROPOCÆN

Siden maj 2017 er antallet individer på jordkloden steget med o. 263 millioner, og det samlede antal mennesker nærmer sig nu 8 milliarder. Pr. 18/6-20 lå tallet på 7656 millioner eller 7,656 milliarder. Det er ca. 8 gange antallet år 1800 og ca. 4 gange antallet i 1920. Milepælen 1 milliard blev nået o. 1804 og 2 milliarder o. 1927.

På romerrigets tid var det anslåede antal jordboere mellem 200 og 300 millioner individer: et tal, der svarer til, hvad Jordbefolkningen blev forøget med mellem maj 2017 og juni 2020 (263 millioner) - på blot tre år. Se også Skånsk Fremtid nr. 67 (forår 2016).

Konsekvensen af denne voldsomme øgning i nyere tid ses overalt i landskabet og især fra satellitoptagelser. Den dyrkbare ager indskrænkes dramatisk, og for at fylde supermarkedernes hylder effektiviseres landbruget, hvor stadigt større maskiner, computer-redskaber og udsp-

kuleret kemi tages i brug for at optimere udbyttet. Hvis man sammenligner kort over byerne år 1900 og her i 2020, vil man kunne iagttage en voldsom ændring, hvor bebyggelse og veje har bredt sig kraftigt i alle retninger på agerjordens bekostning.

I de senere år er geologer og andre begyndt at anvende betegnelsen antropocæn, dvs. 'menneskenes epoke', således som den nu kan påvises på kloden, især set i større perspektiv (pr. satellit).

Det tyske fjernsyn (zdf) bragte 8/3-20 en timelang udsendelse med titlen Antropozän, hvor menneskenes 'geologiske' fodspor på Jordens overflade blev vist. I 2008 blev den grænse over-skredet, hvor der lever flere mennesker i byer end på landet (minut 33.14), og der er nu flere end 30-mega-byer på Jorden (planeten Tellus) med over 10 millioner indbyggere (minut 33.23). Set i tidsforskudt satellit-perspektiv vokser og vokser disse

Kontingent

Medlemskab i Foreningen Skånsk Fremtid opnås ved at indbetale kontingent på foreningens bankkonto: reg.nr. 1551, kontonr. 0000640018 (Danske Bank). Årskontingentet er 200 kr., men for pensionister og studerende 150 kr. Oplys navn og postadresse ved indbetalingen. Kontingentåret følger kalenderåret. Gaver modtages med glæde (samme kontonummer). Har du som medlem glemt at betale, håber vi på din snarlige fornyelse af medlemskabet.

ikke-fødevarer-producerende menneske-ansamlinger. Et andet nyt ord er teknosfæren, hvilket betyder alt det menneskebyggede, især i hårde materialer. Denne teknosfære er nu bereg-

net til at have en tyngde / vægt otte gange biosfæren (planter, dyr). Hver enkelt kan så ud fra ovenstående gøre sig egne tanker om, hvad fremtiden vil bringe, herunder den skånske fremtid.

RAMEL I SORØ OG SKAANE

I 1943 skrev Luja Andresen Balslev (1901-1986) en artikel med titlen 'Ramel-Sehesteds Kapel i Sorø Kirke'. Den offentliggjordes i Aarborg for Historisk Samfund for Sorø Amt, 1943 (bind 31); side 3-42. Balslev var af præsteslægt, blev cand. mag. 1927 (historie, tysk), ansat som adjunkt ved Sorø Akademis Skole 1929 og lektor sammesteds 1945. Fra 1941-1965 var han desuden bibliotekar ved Sorø Akademis Bibliotek.

Han havde mange tillidshverv, bl.a. som medlem af bestyrelsen for Den holbergske Stiftelse Tersløsegaard 1948-1967 og som formand for Historisk Samfund for Sorø Amt 1959-1964. Han var desuden medlem af bestyrelsen for Sorø Amtsmuseum og for det Lokalhistoriske Arkiv for Sorø og Omegn.

I Aarborg for Historisk Samfund for Sorø Amt, 1986 (bind 73) skriver redaktøren Erling Petersen en nekrolog over Luja Balslev. Han skriver bl.a.: "Samarbejdet med lektor Balslev blev i alle henseender forbilledligt. Han var en meget vidende og kundskabsrig mand, der på fortrinlig måde tilrettelagde og ledede en lang række af vore udflygter, såvel på Sjælland som i Skåne ..." (s. 94f). Og han omtaler til slut Balslevs "... fine menneskelige fremtræden og den stilfærdige hjertelighed, han mødte sine omgivelser med, og som kom til udtryk i hele hans færd." (s. 95).

Pommern

Slægten Ramel er pommersk og skulle have rødder i byen Lassan ved Østersøkysten (Landkreis Vorpommern-Greifswald). I nutidens nordvestlige Polen (Hinterpommern) ligger landsbyen Ramlewo (tysk: Ramelow), som nogle mener er opkaldt efter familien (von) Ramel eller har tilknytning til denne. Om Ramel familiens ankomst til Danmark skriver Luja Balslev i ovennævnte artikel (s. 9): "Slægten Ramel er en indvandret tysk Slægt. Under Frederik II kom den ældre Henrik Ramel til Danmark og naaede gennem Kongens Venskab en betydelig Magtstilling som Præsident for det tyske Kancelli og Hofmester for den lille Prins Christian, den senere Christian IV. Hans søn, den yngre Henrik Ramel, var Christian IVs betroede Mand, og som før nævnt var han Hofmester for Akademiet i Sorø 1640-49. Ved hans Død var hans Søn Ove ca. 16 Aar og gik som Akademist i Sorø. Hans Moder styrede hans Arvegods Bækkeskov (Beckaskog) paa den frugtbare Slette ved Christiansstad i Østskaane. 1659 synes han at være indskrevet som studerende i Orleans, saa han har formodentlig gjort en af Tidens sædvanlige Studierejser, inden han selv overtog Bestyrrelsen af sine Godser."

Ove Ramel

Efter 1660 blev Ove Ramel boen-

de i Skaane (Bækkeskov) under det nye herskab. Balslev skriver (s. 9f): "Den svenske Regering forlangte, at enhver Indbygger skulde aflægge Troskabsed; til at begynde med er der megen Opposition mellem Godsejerne, men de fleste bøjer sig, blandt dem ogsaa Ove Ramel og hans yngre Broder Hans. De blev 1664 begge optagne i den svenske Adel og introducerede paa Riddarhuset i Stockholm. [s. 9>10; ...] Naar han [Ove Ramel] til sidst kom til at hvile i Sorø, saa skyldes det blandt andet, at han paa et givet Tidspunkt foretrak dansk Tjeneste for svensk. Foreløbig gik han efter 1664 op i Bestyrelsen af sine Godser. 1666 købte han Uggerup sydvest for Christiansstad, ikke langt fra Bækkeskov, og samme Aar blev han Formyndere for Kristian Barnekows lille Søn Kield Kristoffer. Af Jordebøgerne fremgaar det, at han har styret sin Myndlings Godser med Dygtighed."

Ove Ramel forsvarede almuens mod svenske overgreb. Balslev skriver (s. 11f): "Efter denne Episode kan det ikke undre, at Ove Ramel kom til at spille en ret betydelig Rolle paa dansk Side under den skaanske Krig fra 1675-79, det første Forsøg paa at genvinde Skaane. Efter Erobringen af Christiansstad 1676 blev han Krigskommissær og siden dansk Amtmand. 1678 blev han forflyttet til Helsingborg og virkede der bl. a. ved at samle Friskyt-

terne, de saakaldte Snaphaner, fra Helsingborg Amt og Gønge Herred. De havde ligesom under Karl Gustavkrigen ved Overfald og Plyndringer gjort Svenskerne megen Skade. [s. 11>12] Det er klart, at den svenske Regering var misfornøjet. Ove Ramels Godser blev konfiskerede, og i Februar 1678 blev han stævnet til Møde sammen med andre Godsejere, Borgere og Bønder, der alle var mistænkte for at støtte den danske Sag. Han opnaaede endog, sammen med 4 andre Adelsmænd, at blive dømt til Døden og henrettet - dog kun in effigie, altsaa et Træbillede i Stedet for Personen selv. Det lykkedes ikke for Danskerne at erobre Skaane, og Ove Ramel maatte efter Fredsslutningen søge til Danmark. Hans Broder Hans blev i Sverrig og er Stamfader til den endnu eksisterende svenske Linie af Ramelslægten." Denne Hans Ramel (1641-1711) - landsdommer i Skåne - kom via giftermål med Vibeke Lindenov i besiddelse af herregården Maltesholm i Gers herred i det nordøstlige Skaane. Deres søn Malte Ramel blev en af Skaanes rigeste herremænd. Brødrene Ove og Hans Ramel omtales en del steder i Knud Fabricius' storværk Skaanes Overgang fra Danmark til Sverige, hvis del 1-2 udkom i 1906, del 3 i 1952 og del 4 i 1958 (forordet her dateret: "I 300 året efter Roskildefreden"). Navneregistret til alle fire bind (dele) findes i del 4, og Knud Fabricius vælger at skrive Ramelnavnet som Rommel. kjh